

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg, Denver,

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER
Indianapolis, Florida, Ely, Pueblo, Rock Springs, all Ohio

NO. 77

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, JULY 15, 1981

VOL. LXXXIII

Reagan se bo udeležil gospodarskega posveta na vrhu v Kanadi

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Ronald Reagan se bo udeležil gospodarskega sestanka na vrhu v Ottawi. Kanada. Sestanek se bo začel prihodnjo nedeljo, navzoči bodo voditelji Kanade, Francije, Zvezne republike Nemčije, Velike Britanije, Italije in Japonske.

Taki sestanki na vrhu organizirajo vsako leto, letošnji je sedmi po vrsti. Državniki razpravljajo o perečih gospodarskih problemih in skušajo dosegati soglasje glede odprave le-teh.

Trenutno so druge gospodarsko razvite zahodnoevropske države in Japonska nezadovoljne z ameriško gospodarsko politiko in zvezi z obrestno mero. Obrestne mere v ZDA so namreč zelo visoke. Kapital iz teh držav potuje v ZDA, kar povzroča težave njihovim gospodarstvom.

Na sestanku bodo države-udeležence pritiskale na predsednika Reagana, naj podvzame ukrepe, katerih namen je bistveno znižati ameriške obrestne mere. Kakih konkretnih ukrepov predsednik Reagan menda ne bo podvzel, pač pa namerava pojasniti svojo gospodarsko politiko in prositi za razumevanje.

Zakladni tajnik Donald Ragan je rekel, da je prvi cilj Reaganove administracije ubrzdati inflacijsko stopnjo, za dosego tega pa morajo biti obrestne mere precej visoke. Pričakujem, je pripomnil, da bodo začele obrestne mere padati proti koncu leta. Inflacijska stopnja v ZDA je že padla pod 10 odstotkov na leto, prvič v zadnjih letih.

Na posledicah gladovne stavke umrl šesti lrec; novi izgredi

BELFAST, Sev. Ir. — V ponedeljek je na posledicah gladovne stavke umrl 27 let stari član IRA Martin Hurson, ki je bil obsojen l. 1977 zaradi sodelovanja v zaroti, katere namen je bil atentat na pripadnike varnostnih služb v pokrajini Severna Irska.

Po Hursonovi smrti je prišlo do več izgredov in raznih katoliških naselbinah po pokrajini, ostrostrelci so pa streljali na policiste in angleške vojake.

Hurson je že šesti član IRA, ki je umrl na posledicah gladovne stavke. Preteklo sredo je na isti način umrl 30 let stari Joe McDonnell. Trenutno v zaporu The Maze gladovno stavka 7 članov IRA. V nevarnem zdravstvenem stanju sta 26-letni Kevin Doherty, ki je brez hrane 53 dni, in 25-letni Kevin Lynch, ki ni užival hrane 52 dni.

V ponedeljek se je več kot 100.000 protestantov udeležilo demonstracije ob 291. obletnici zmage protestantov nad katoličani v tkzv. Bitki na Boyne leta 1690. Ta bitka je namreč vodila k premoči protestantov v Severni Irski.

Novi grobovi

Jennie Bizjak

V ponedeljek, 13. julija, zjutraj je v Pleasantview nekrovališču po dolgi bolezni umrla 90 let stara Jennie Bizjak, rojena Kusar v Sloveniji, od koder je prišla v ZDA pred mnogimi leti, vdova po leta 1956 umrlem možu Paulu, mati Ann Solar, Dorothy Kowalski, Rose Corsi, Eleanor DePompei, Jeanette Mella, Paula in William, 32-krat stara mati in 25-krat prastara mati, članica ADZ št. 50, SZZ št. 47, Oltarnega društva pri Sv. Lovrencu, Tretjega reda sv. Frančiška in St. Pius Golden Agers. Pogreb bo iz Ferfolijevega pogrebnega zavoda na 5386 Lee Rd. na Maple Hts. jutri, v četrtek, v cerkev sv. Pija X. na Warrensville Center Rd. ob 9.30 dopoldne, od tam na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo danes, v sredo, od 2. do 4. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

James W. (Whitey) Volk

Včeraj je v University bolnišnici v Morgantownu, West Va. po kratki bolezni umrl 50 let stari James W. Volk, pred leti bivajoč na E. 66 St., potem v Mentorju in Phoenix, Ariz., sin Jacoba in Frances, roj. Rus, Volk (oba že pok.), zaposlen pri Fisher Body Corp. na Coit Rd. skozi 27 let, dokler ga ni nesreča pred 4 leti onespobila za delo, veteran korejske vojne. Pred dnevi je g. Volk potoval v Fairchance, Pa., kamor se je nameraval preseliti, a je nenadno zbolel. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. jutri, v četrtek, ob 9.30 dopoldne na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo danes, v sredo, od 7. do 9. zvečer.

VREME

Pretežno sončno in prijetno danes z najvišjo temperaturo okoli 77 F. Deloma oblačno jutri z možnostjo krajevnih neviht v večernem času. Najvišja temperatura okoli 80 F.

GORICA, It. — "Družina" dne 21. jun. ima članek z naslovom 'Nikaragva išče lastno pot'. V njem navaja izjave, ki jih je nikarški zunanji minister Miguel d'Escoto dal na Dunaju tiskovni agenciji Kathpress in kardinalu Koenigu.

V članku piše: "D'Escoto je dejal, da se Evropa neupravičeno boji, da je Nikaragva zaplula v komunistične vode..." Kardinalu Koenigu je zagotovil, da so sedanji odnosi med katoliško Cerkvijo in sandinistično vlado v Nikaragvi "odlični". Miguel Obando y Bravo, nadškof glavnega mesta Managua, je sicer zadržan do revolucionarne vlade, vendar priznava napredek v deželi.

Minister je potrdil, da je v deželi še vedno 3000 "vojnih pripornikov". O sebi kot duhovniku je dejal, da se mu zdi "zelo krščansko", da lahko kot zunanji minister po-

Za mesto predsednika Irana bodo na volitvah le štirje kandidati

TEHERAN, Iran. — Po odstavitvi prejšnjega predsednika Abolhassana Banija-Sadra, so na podlagi iranske ustave sklicali nove predsedniške volitve, ki bodo 24. tega meseca. Prijavilo se je kar 71 kandidatov, 12-članski Svet čuva je pa je potrdil le 4 kandidate.

Največ možnosti ima predsednik vlade Mohammad Ali Radžaj, ki ga podpira vodilna Muslimanska republikanska stranka. Prav tako Radžaja podpira več muslimanskih verskih organizacij ter vplivna Zveza mulahov v verskem mestu Qom.

Med Radžajevimi nasprotniki je član obrambnega sveta in namestnik predsednika parlamenta Ali Akbar Parvarsh. On in druga dva kandidata pa po mnenju opazovalcev iranskih razmer nimajo dovolj podpore, premagati Radžaja.

Iranska vlada nadaljuje z izvrševanjem smrtnih obsodb nad nasprotniki vseh vrst. V zadnjih dneh so usmrtili najmanj 23 oseb. Na dnevnem redu v Iranu so tudi atentati na predstavnike sedanjega režima.

Zadnje vesti

• Washington, D.C. — Načelnik oddelka CIA za tajne operacije Max Hugel je podal ostavko včeraj. Hugel je bil obtožen nepoštenega ravnanja v zvezi s svojim privatnim finančnim poslovanjem pred 7 leti. Kljub temu, da Hugel trdi, da je nedolžen in da obtožba prihaja od dveh razočaranih, bivših sodelavcev, je Bela hiša pritiskala nanj, naj vendar poda ostavko.

• New York, N.Y. — Načelnik CIA William J. Casey je tudi obtožen nepravilnega ravnanja v svojih privatnih finančnih zadevah pred 13 leti. To je mnenje zveznega sodnika Charlesa Stewarta v tem mestu. Casey se je obr-

Težave za Begina glede sestave koalicije; možnost novih volitev

JERUZALEM, Izr. — Ker na parlamentarnih volitvah 30. junija ni nobena izraelska politična stranka dobila večine v Knesetu, je dosedanji ministrski predsednik vlade Menahem Begin, ki načeljuje desničarski stranki Likud, začel pogajati se s predstavniki drugih, manjših strank z namenom, sestaviti koalicijsko vlado.

Simon Peres, načelnik Delavske stranke, katere je prav tako kot stranka Likud dobila 48 sedežev v 120-članskem parlamentu, se je tudi pogovarjal z voditelji drugih strank. Predsednik države Jitzak Navon pa je poveril mandat Beginu.

Begin je računal na podporo vsaj treh strank, ki zastopajo dokaj ozke interese verskih Izraelcev. Predstavniki teh strank pa so postavili obsežne zahteve, osredotočene predvsem na vplivno vlogo v Beginovi vladi in predložitve parlamentu več zakonskih predlogov verskega značaja.

Menahem Begin smatra, da so te zahteve nesprejemljive — povzročile naj bi razkol oz. spor v Likud stranki sami — zato jih je zavrnil. Begin računa da tudi Simonu Peresu ne bo uspelo sestaviti koalicije in torej bodo morale verske stranke končno popustiti. Brez tega popuščanja, je izjavil Begin, bo treba sklicati nove parlamentarne volitve.

nil na prizivno sodišče.

• Bejrut, Lib. — Včeraj so izraelska letala sestrelila sirjsko lovsko letalo tipa Mig. Novinar Sean Patrick Toolan je postal žrtev neznanih napadalecev v Bejrutu, ki so ga pretepli, potem pa ustrelili. Zaenkrat ni jasno, ali gre za rop ali atentat.

• Bruselj, Bel. — Včeraj je neznanec začel streljati v poslaništvu SFRJ v tem mestu, pri tem pa je ranil dva uslužbenca. Po streljanju je neznanec zbežal. Eden od ranjencev je v kritičnem stanju.

Kam plove Nikaragva?

maga svoji deželi. Vodstvo nikarške Cerkve da mu zaradi tega ne dela težav.

Iste dni smo pa brali izjave nadškofa Miguela Obando y Bravo, ki jih je prinesel dnevnik Avenire. Nadškof je izjavil: "V naši deželi sedaj skušajo, da bi ustanovili tako imenovano 'ljudsko' Cerkev, ki bi bila povezana z marksistično ideologijo in zaročena z revolucijo."

Toda najgloblji trn, zapičen v srce naše Cerkve, so tisti duhovniki, ki pustijo, da jih sandinistična oblast izrablja. Nekateri teh duhovnikov so celo ministri, drugi imajo razna važna mesta v vladi. Večkrat so škofje pozvali te duhovnike, naj pustijo svoja mesta v vladi.

Ker so rušilen element v cerkveni skupnosti in ker je tudi Pavel VI. prepovedal duhovnikom, da bi se neposredno politično udeleževali, smo škofje sklenili, da mora-

jo ti duhovniki pustiti svoja mesta s 1. junijem. Kot smo se borili proti Somozi, tako ne bomo molčali sprči napak sandinistov. Cerkev ne sme postati politična stranka, vprežena v voz vsakokratnega zmagovalca.

Na neki konferenci, ki jo je nadškof Miguel Obando y Bravo imel v Milanu 17. junija, je še pribil: "Naša revolucija nas vedno bolj potaplja v marksizem. Kubanski model se uveljavlja. Kubanci nam vladajo."

Potem še izjavi: "Revolucija ne sme postati malik, ki mu ne smeš osporavati. Zelim delati za Nikaragvo. Upam tudi, da bo z božjo pomočjo in s pomočjo naših dobrih vernikov mogoče skupno delati za obnovo domovine v dobro vseh, čeprav to postaja težko, vedno težje."

Iz izjav nadškofa Miguela Obando y Bravo je jasno videti, da zunanji minister D'Escoto ni govoril resnice.

NA POLJSKEM SE ZAČEL KONGRES KOMUNISTIČNE PARTIJE; NOVI ŠTRAJKI

VARSAVA, Polj. — Včeraj se je v Palači kulture v tem mestu začel izreden kongres poljske komunistične partije. Voditelj partije Stanislaw Kania je imel uvodni referat, razprava o političnih in gospodarskih problemih pa bo trajala ves teden.

Poznavalci poljskih političnih razmer menijo, da razpolaga Kania z dokaj zanesljivo večino na kongresu in da torej ni pričakovati zmage skrajnežev na levi ali desni kljub temu, da sta obe skupini zastopani med 1964 kongresnimi delegati.

Sovjetski delegaciji na kongresu načeljuje 68 let stari član vodilnega politbiroja in voditelj partijske organizacije v Moskvi Viktor V. Grišin.

Na kongresu bodo odobrili razne spremembe v zvezi z demokratizacijo razmer v partiji sami kot v poljski družbi. Zanimivo je npr., da so bili kongresni delegati izvoljeni po res tajnem glasovanju in da je za posamezno delegatsko mesto često kandidiralo več oseb.

Velika večina članov dosedanjega centralnega komiteja se kongresa ne bo udeležila, kar pomeni, da ti člani nimajo nobene možnosti, biti ponovno izvoljeni v centralni komitej.

Od vseh 1964 kongresnih delegatov, jih je nekaj več kot 400, ki so člani neodvisnega delavskega gibanja Solidarnost.

Tik pred začetkom kongresa je poljska vlada objavila nov gospodarski načrt, kateri predvideva mnoga odpovedanja. Politične in socialne posledice tega programa bodo hude, priznava vlada, vendar trdi, da drugega izhoda iz sedanjih težav sploh ni.

Med drugim, nov vladni gospodarski načrt predvideva,

da se bodo cene hrane povešale kar do 220 odstotkov, letni življenjski stroški povprečne družine na Poljskem pa naj bi se povešali za okrog 55 odstotkov.

Poljska je zadolžena v tujini, na Zahodu, za nekaj več kot 26 milijard dolarjev. Zahodnim bankam in vladam je poljska vlada povedala, da bo vzelo najmanj 6 ali 7 let, preden bo Poljska zmožna začeti z zmanjševanjem te zadolženosti.

V zadnjih dveh tednih je prišlo do več tkzv. opozorilnih štrajkov poljskih delavcev. V ponedeljek so delavci sistema javnega prometa v mestu Kutno štrajkali dve uri. Protestirali so proti pomanjkanju hrane in drugih osnovnih življenjskih potrebščin. Nemirni so tudi pristaniški delavci ob Baltiškem morju.

Lech Walesa in drugi voditelji Solidarnosti nasprotujejo opozorilnim in drugim štrajkom v sedanjih zapletenih razmerah. Na volitvah podružnice Solidarnosti v mestu Gdansk, je bil Walesa sicer izvoljen za predsednika te podružnice, prejel pa je le 366 od vseh 530 oddanih glasov.

Izgredi v angleških mestih pojenjujejo; M. Thatcher odločna

LONDON, Vel. Brit. — V zadnjih dveh tednih je prišlo do izgredov v več kot 30 angleških mestih. V izgredih sodelujejo predvsem mladi ljudje, večinoma črnega rodu ali priseljencev iz Azije, pridružujejo se jim pa tudi mnogi belci. Napadajo policiste, uničujejo avtomobile in druga vozila, plenijo ter požigajo trgovine in druge stavbe.

Izgredi so se začeli v revni četrti severnega industrijskega mesta Liverpool, potem se razširili na druga mesta. Policisti so si prizadevali omejiti obseg izgredov in niso iskali spopadov, taktiki, ki jo kritizirajo trgovci in drugi lastniki nepremičnin, plenjenih ali požganih od izgrednikov.

Vlada Margaret Thatcher je zavzela odločno stališče do izgrednikov. Tajnik za notranje zadeve v njeni vladi je izjavil, da je vlada celo pripravljena poslati prijete izgrednike v posebna vojaška taborišča, ako ne bo več prostora v civilnih zaporih.

Ga. Thatcher je sama obiskala mesto Liverpool in se sestala z lokalnimi uradniki v mestni hiši. Ko je zapustila mestno hišo po sestanku, so jo čakajoči demonstranti glasno zmerjali, nekdo je vrigel paradižnik, ki jo je komaj zgrešil, drugi demonstranti so metali zavitke toaletnega papirja.

Poznavalci angleških razmer soglašajo, da so v ozad-

Iz Clevelanda in okolice

Sodelovanje pri novi maši — Vodstvo Slovenskega folklornega inštituta sporoča vsem plesalcem, članom in prijateljem, naj se v čim večjem številu oblečejo v narodne noše in udeležijo povelje nove maše č.g. Jožeta Torija, katere bo to nedeljo ob 1. popoldne pri fari Marije Vnebovzete. Za nastopajoče pri programu je vaja v četrtek ob 7. zvečer.

Korotan se zahvaljuje —

Pevski zbor Korotan je prejel še nekaj dodatnih daril, namenjenih za turnejo po Evropi. Darovali so: rev. Joseph Vogrin \$100, Stajerski klub \$25, N.N. \$100, Društvo Triglav - Milwaukee \$100, Kolander World Travel \$3058, Mladi harmonikarji \$300 ter Helena Klesin \$30. Darovi so dobrodošli in upoštevani. Vsem dobrotnikom najlepša hvala! Martina Košnik, taj. Korotana.

Seji —

Dr. Ribnica št. 12 ADZ ima sejo v nedeljo, 19. julija, ob 9.30. dopoldne v starem poslopju SND na St. Clair Ave.

Podružnica št. 10 SZZ ima sejo v nedeljo, 19. julija, ob 2. popoldne v Slovenskem narodnem domu na Holmes Ave. Vse članice vabljen.

V Slomškov sklad —

V Slomškov sklad sta darovala g. Frank Staniša, Geneva, Ohio \$20 in ga. Mary Wolf, Cleveland, \$8. Obema darovalcema se zahvaljuje Slomškov krožek.

Pomoč potrebujejo —

Pri Sv. Vidu so začeli ustvarjati arhiv cerkve, šole, sestrške hiše in župnišča ter važnih dogodkov iz preteklosti. Pri tem iščejo pomoč. V poštev pridejo predvsem slike oz. fotografije. Napravili bodo posnetke, izvirnike pa vrnil. Ako jim lahko kaj pomagata, oglasite se v župnišću.

Nagrade so prejeli —

Na seji St. Clair Business Assn., ki je bila 24. junija, so nagrade prejeli sledeči: \$250 Eleanor Karpinski, \$25 Joe Castillo, po \$15: William Stossel, John Kadunc in Eddie Turk's Arco Station, po \$10: C. Vlosich, Chris O'Reilly, F. Strmac, John Vlosich, Joe Butler in Leo Tarasko. Posebi prodajalčevi nagradi: \$25 Chuck Jezerinac in \$15 Mary Sustarsic.

Tiskovnemu skladu —

Slomškova zveza je darovala \$10 v tiskovni sklad Ameriške Domovine. Hvala lepa!

Izgredov predvsem gospodarske težave, katerim Thatcherjeva vlada očitno ni bila kos. Število delavcev, ki so brez dela, je največje v zadnjem pol stoletju, celo vladni gospodarstveniki pa priznavajo, da se bo to število brezposelnih v prihodnjem letu še stopnjevalo.

V izgredih je bilo doslej ranjenih več sto policistov in izgrednikov, nihče pa ni izgubil življenja. Aretiranih je več kot 2500 oseb.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — EditorPublished Mon., Wed., Fri., except holidays and 1st 2 weeks
in July

NAROCNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece

Petkova izdaja: \$10.00 na leto; Kanada in dežele izven
Združenih držav: \$15.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months

Fridays only: \$10 per year—Canada and Foreign: \$15 a year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address changes to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103

83

No. 77 Wed., July 15, 1981

Orožje

Kolikor nazaj pomni zgodovina, si je človek izdeloval orožje, da bi se z njim branil pred napadalci, a tudi sam napadal živa bitja v svojem okolju. Vemo, da je v kamenu dobi uporabljal za orožje kamen, v železni dobi je močno napredoval v izdelavi orožja iz kovine, dokler se ni po iznajdbi smodnika oklenil strelnega orožja, tega izpopolnjeval do največje uporabnosti ter pri njem ostal do naših dni. Strelno orožje se v današnji družbi še vedno na široko uporablja ne samo v vojni, temveč tudi za obračunavanje med ljudmi v mirnem času, kljub temu, da je človeški um iznašel še vse strašnejše orožje kot je samokres, puška, strojnica, top, šrapnel, bomba, ko je odkril skrivnosti atoma, ki vsebuje najvišji potencial za uničenje življenja na tem planetu, ki mu pravimo Zemlja.

Pravijo, da je atomskega orožja izdelanega in pripravljenega za napad že toliko, da bi z njim mogli izbrisati vsako sled življenja z eno desetinko tega orožja ali še manj. Kakor da bi bil človek najbolj iznajdljiv pri zasledovanju in razviku znanosti, ki naj ga — uniči! Navzlic napredku nuklearne ali jedrske znanosti se človeški rod najbolj verno oklepa strelnega orožja vseh raznih vrst in oblik njegove uporabe. Je tudi v resnici najbolj pripraven: moderen revolver v najboljši funkcijski izdelavi je kakor igračka za otroke, in vendar smrtonosno orožje.

Problem lastovanja in nošenja orožja v Ameriki je že dolga leta akutno sporno vprašanje, katerega nikakor ni mogoče zadovoljivo rešiti. Cel nedavni napad na predsednika Reagana ga ne more premakniti z mrtve točke, na kateri je legalno omejevanje posedovanja praktično neizvedljivo. Amerikaneč ga neomejeno hoče imeti in se sklicuje na določbo konstitucije. Toda časi ob formuliranju ustave so bili — bogme — mnogo drugačni od današnjih. Takrat je ameriški priseljenec z ognjem in mečem osvajal divji Zapad in s puško delil "zakone" pri iztrebljanju domorodnih Indijancev. Danes se puška v roki zločinca obrača proti lastnemu sodržavljanu iz povsem drugih razlogov kot so veljali nekdaj.

Morda se bo vendarle stvar kaj izboljšala, če in ko bo premagan ostudni sofizem puškarjev, češ, da ne mori puška, marveč človek. Pozabijo pristaviti, da ta človek brez puške ne bi mogel streljati.

Orožje v rokah svetovnih teroristov je strašotni fenomen naše dobe, ko morivce ni pobesil orožja pred samim Kristusovim namestnikom na zemlji. Vlada revolverja, puške in bombe pri reševanju narodnih in mednarodnih zadev ni danes nič manj nevarna od atomske bombe. Nastane kočljivo vprašanje: od vse to orožje v prvi vrsti izvira. Kje je glavna svetovna orožarna?

Odgovor na vprašanje, ki pravi, da je — Amerika, je čisto neverjeten, človeku se zdi nemogoč. Dežela najbolj izdelane in praktično uporabljane svobode in demokracije, glasna zagovornica in branilka človekovega življenja, njegovega dostojanstva in neizbrisnih pravic slehernega človeškega bitja, oznanjevalka miru in miroljubnega sodelovanja med narodi, zaščitnica ponižanih in razžaljenih — skratka vzor urejenega in srečnega življenja na svetu: ta dežela naj bo hkrati orožarnica sveta? In vendar beremo v povsem verodostojnih, resnico oznanjujočih listih, da proizvaja Amerika več orožja kot vse ostale države na svetu skupaj. Ameriški industrijski kompleks za izdelavo orožja, vključno onega v zraku, na vodi in pod vodo, je verjetno največja in najtrdnjša ekonomska sila na svetu. Kaj to znači, se enostavno ne da popisati.

Posledice ogromne produkcije orožja so vsak dan bolj vidne. Izdelke za morijo človeštva je treba sproti spravljati v denar, in tako smo priče, kako se puški in mitraljezu, bojnemu letalu in podmornici, bombi in mislu vedno bolj na široko odpirajo vrata za orožje. Je res značilno, da ob času tega pisanja ameriški državni tajnik Haig mečeta s komunističnimi Kitajci in istočasno s Taivanci, koliko in kakšnega orožja bo kdo dobil od Amerike, in koliko vojne tehnologije bo treba odstopiti komunistom, da bodo pristali na dobavo najmodernejših bojnih letal vladi v Taiwanu, s katero imata podjetji Northrop in General Dynamics že podpisano dobavno pogodbo. List The N.Y. Times je nadrobno poročal (June 5, 1981), da je National Security Council sprejel pred Haigovim odhodom v Azijo sklep, naj se dobava orožja in tehnologije poveča celinski Kitajski, Taiwanu pa obljuba izpolni. Tako bo volk sit in koza cela.

Seveda je izdelava ameriškega orožja tehniško na višku, prvovrstna, vojaškim voditeljem po svetu se cedijo sline po njem, kdor koli ga dobi, pomeni zanj velik uspeh. Ameriška vlada in za njenim hrbotom oboroževalna industrija žanjeta

Beseda iz naroda...

Vstop ljubljanskih bogoslovcev k domobrancem

BRENTWOOD, Kalif. — Gospod Stanko Mrak se je s člankom v AMERIŠKI DOMOVINI 27. maja 1981 spomnil pokola slovenskih domobrancev: "TAKO VELIKA MILOST JE NARODU DANA SAMO ENKRAT". Hvala slehernemu poštemu Slovincu, ki je ponosen na pobite junake in katerih krvavo daritev opisuje v čast in slavo narodu ter to žrtve prinaša v vzgled slovenski mladini!

Ko pa gospod Mrak pride do ljubljanskih bogoslovcev, ki so se pridružili domobrancem, pa zdrsnje v dogmatično zmoto glede sv. Duha. Njegovo poročilo o tem žalostnem, prečem in bolečem dogodku, ki se je odigral v dvorani ljubljanskega semenišča leta 1944, pa rabi pojasnila.

Pokličimo si v spomin Mrakov opis: "Pa je Duh, ki je zbiral to bodočo kono domobranskih mučenec, proti koncu vojne posegel celo v Ljubljansko semenišče. Mnogo bogoslovcev se je odločilo in prostovoljno so se pridružili domobrancem. Duh je bil tako močan, da teh bogoslovcev niti škof Rožman, ki je imel pravo vero, od tega sklepa ni mogel odvrti. Vse to je brez dvoma bilo delo sv. Duha!"

Nemogoče, gospod Mrak! Nemogoče!

Bog sv. Duh ne hujska vernike k nepokorščini do cerkvenih predstojnikov, ki jih je sam postavil. Ni duh razdora, pač pa Duh edinosti in miru!

Škof Gregorij Rožman, — gospod Stanko Mrak trdi, da je imel pravo vero, — je bil Nadpastir slovenske cerkve v mejah ljubljanske škofije. Njega, Gregorija Rožmana, je sv. Duh postavil za škofa, da je vodil Cerkev božjo (cf Ac 20:18) in jo pod vodstvom škofa Rožmana v tistih viharjih letih učil "popolne resnice" (Jn 16, 13).

Pokorščina Cerkvi in škofu je ena glavnih resnic sv. Duha. Kristus sam je to potrdil, ko je apostolom — (in škofom, saj so škofje vendar nasledniki apostolov) — rekel: "Kdor vas posluša, mene posluša, in kdor vas zaničuje, mene zaničuje; kdor pa mene zaničuje, zaničuje tistega, ki me je poslal (Lk 10:16).

Kdor se ne pokorava cerkveni oblasti, kdor ne "posluša" škofa, se upira Bogu: Sv. Pavel nas uči, da "ni oblasti razen Boga in te, ki so, so od Boga postavljene. Kdor se torej ustavlja oblasti, se upira božji naredbi; kateri pa se upirajo, si bodo sodbo nakopali" (Rm-13:1-3). V pismu do Hebrejcev pa nam isti apostol pod navdihom sv. Duha razlaga pomen pokorščine do Cerkve in škofa: "Bodite poslušni svojim predstojni-

velike uspehe, prva na mednarodno-političnem sektorju, druga z ogromnimi profiti.

A kje je Amerika s svojo človečnostjo?

Odgovor na to vprašanje je en sam, pa je prepričljiv. Amerika ni edina velesila na zemeljski obli, da bi povsod mogla uveljavljati princip svobode in demokracije ter visoke ideale o človekovem dostojanstvu, njegovih pravicah in njegovi veri v Boga. Ima mogočnega, do zob oboroženega, sovražnega nasprotnika, ki te ideale zametava in si hoče z nasiljem podvreči ves svet. Ali se je tej oboroženi sili mogoče zoperstaviti drugače kot s še boljšim orožjem?

Izhod je videti samo v sporazumni pogodbi o orožju. Je edini ključ — če je še kje kak ključ — za odvrtitev svetovnega uničenja, ki preti iz kupov modernega orožja.

L. P.

niso bili pri domobrancih, so morali v Todt.

Bila je v semenišču skupina bogoslovcev, kakih 10 po številu. Ti gojenci so se smatrali za nekake voditelje meami, skoraj bi jih lahko imenoval "preroke", vsaj tako so si sami domišljali. Več so vedeli o svetovnem položaju in narodnem sporu kot vsi drugi. Vsač dan so naš begali z novopečenimi "račkami": "Todt ima natislane pozive za bogoslovce... morda nam jih bodo dostavili že jutri... Če ne bomo vstopili v domobrance, nas bodo Nemci odpeljali na prisilno delo v Tretji Reich..."

Semeniški ravnatelj, prošt Ignacij Nadrah, nam je ponovno zagotavljal, da semenišču ne preti nobena nevarnost od Todta.

Pripadniki te uporniške skupine se niso brigali za Nadrahovo zagotovilo in navodila: "Mi imamo točnejša poročila kot škof in Nadrah." — Postajali so naravnost nesramni in to fantje, ki so se javno hvalili, da so člani KA!

Ozračje v ljubljanskem semenišču je postajalo soparno iz dneva v dan. Končno je v marcu 1944 semeniški ravnatelj sklical sestanek v dvorani sv. Jožefa. Vsi bogoslovci smo se morali odzvati njegovemu povabilu. V dvorani sta bila navzoča ekonom Karel Gross in semeniški duhovni vodja dr. Vladimir Truhlar. Prošt Nadrah je pospremil škofa dr. Gregorija Rožmana v dvorano.

Semeniški ravnatelj Nadrah je po kratkem pozdravu razložil pomen škofove prisotnosti na tem sestanku. Obžaloval je, da v semenišču ni edinosti, ne pokorščine! Ker je stanje kočljivo in zadeva obstoja semenišča skrajno resna, naj bogoslovci povedo svoja mnenja kar tu v dvorani javno pred škofom...

Škof je vznemirno in zaskrbljeno poslušal nasvete in poročila voditeljev uporniške skupine. "...ima zanesljiva poročila, da nas bo Todt mobiliziral v nekaj dneh... V Nemčijo na prisilno delo ne gremo... Pripistopiti hočemo k domobrancem... med našimi fanti bomo živeli in jim duhovno pomagali..."

Škof Rožman se je dvignil in z odločnim glasom rekel: "Bodite vendar pametni. Saj ni nobene nevarnosti za vas! Todt vas ne bo mobiliziral in odgnal na prisilno delo v Nemčijo. Meni verjemite... Mirni bodite! Ne nasedajte netočnim vestem, Ostanite v semenišču! Rotim vas, da me poslušate... Seveda pa morate vedeti, da po kanonskem pravu tisti, ki se odločite k domobrancem, ne boste več kleriki v trenutku, ko prostovoljno vstopite k vojakom... Če se po vojni vrnete in izrazite željo za vstop v semenišče... vas bom nazaj sprejel..."

Kolovodje upora niso poslušali škofa. Zanje nadpastirjeva beseda ni imela nobene veljave. Trmasto so mu zabrusili v obraz: "K domobrancem gremo!"

Škofa je to nespodobno obnašanje njegovih bogoslovcev v dno srca zabolelo. Zalostno je povesil rdeči obraz. Slo mu je na jok... Bogoslovci ne poslušajo mojega glasu!

Razen enega ali dveh smo bili petoletniki proti hujskarni kolovodij upora. Sram nas je bilo, da so bili ti tako brezobzirni proti škofu. Vstal sem in na glas rekel: "Prezvzvišeni, silno nam je žal, da se vam nekateri bogoslovci upirajo! Večina petoletnikov

VESELO ZAPEL BO ZVON V NEDELJO,
KO IZ VISOKEGA ZVONIKA LIN
POVABIL TE BE K PONOVITVI
PRVE SVETE BO DARITVE.

Toda ne samo zvon. Vabi te lepa cerkev Marije Vnebovzete, vabijo te pevci z organistom, ter prijatelji kakor tudi sam novomašnik g. JOŽE TORI. Ponoval bo svojo prvo sveto daritev, prejel novomašni križ ter šopek kot simbol, da bo ostal zvest Bogu in narodu. Napolnimo v nedeljo ob enih popoldne cerkev Marije Vnebovzete, da bomo skupaj z novomašnikom slavili Gospoda za veliki dar, ki ga je dal človeku-duhovniku, da more odpustiti grehe ter spreminjati kruh in vino v Jezusovo telo in kri.

Morda bo kdo od vas pomislil, koliko let študija je bilo treba? Toda težji od študija je duševni boj vsakega bogoslovca, kadar se v dvomih sprašuje, ali sem na pravi poti? Ali me resnično kliče Bog k oltarju in ali bom mogel biti res dober duhovnik? V tem boju zmaga le tisti, kogar Bog resnično kliče.

Izobrazba pa je duhovniku potrebna, da lahko vodi pravilno njemu zaupane ljudi, da kadar kdo od teh pride na življenjska razpotja in si ne ve odločitve. Kadar obup posameznika doseže najvišjo točko in vidi rešitev le v smrti ali kadar se človek osamljen in zapuščen ter z dvomom v srcu sprašuje.

M. Merela

Kako je mogoče, da bi paradiza ne bilo, če duša kopni po njem? Kako je mogoče, da ne bi bilo Boga, če se človek od prve do poslednje misli vojskuje z njim?...

Resnično in glasno mora neke živeti vse tisto, kar nerazumljivo šepče na dnu srca, kar siloma orosi oči ob samotni uri, kar kliče dušo k vam, nebeške zvezde! Vse je; in se bo nekoč veličastno razodelo.

I. Cankar

upirajo! Večina petoletnikov, govorim v imenu tistih, ki so istega mišljenja kot jaz, večina petoletnikov je na Vaši strani. Vi ste naš ordinarij! Vi ste naš voditelj! Mi Vas poslušamo in bomo storili, kar nam boste Vi ukazali. Mi smo z Vami!"

Uporniki so bili presenečeni. Niso si mislili, da bi se jim kdo upal postaviti v brk in to v trenutku njihove navidezne zmage!

Škof Rožman je bil malo potolažen. Vsaj peščica bogoslovcev ga poslušala!

Kot po hudi toči je bilo tiste usodne dni v "lemenatu". Bogoslovci, razen šestega in petega letnika, so odhajali k domobrancem. Velika vrata nad kamenitima orjakoma in pod starim napisom "Virtuti et Musis" so se večini za vedno zaprla, potem ko so se durim množičnih grobov na stečaj odprla...

Kaj je rekel sv. Pavel? "Kateri pa se upirajo, si bodo sodbo nakopali."

Večkrat mi je škof Rožman v Anrasu potarnal: "Le zakaj me bogoslovci niso poslušali? Vsi bi bili danes živi!"

Nepokorščina, upor in pokol ljubljanskih bogoslovcev — domobrancev — je škofa Rožmana silno bolel!

Zanimivo pa je, da sem bil jaz edini od tedanjih petoletnikov posvečen v mašnika od škofa, ki sem ga v ljubljanskem semenišču javno branil in mu zagotovil poslušnost in pokorščino...

Rev. Mirko Kozina

Brentwood, Kalifornija,
2. junija 1981.

(P.S. — Nekaj dni potem, ko sem natipkal zgornji članek, mi je prišla v roko knjiga: "ECHOES ACROSS THE ALPS", \$10.00, by Marieli G. Benziger. Story of the Pope's Children War Relief; Experiences of M & R Benziger in Post War Europe. Knjiga šteje 274 strani velike oblike. Izdala jo je založba: "The Benziger Sisters Publishers", 466 East Mariposa Street, Altadena, California 91001.

Pisateljica, Miss Marieli Benziger, je s sestrnico Rito Benziger, organizirala znano povojno dobrodelno organizacijo: "THE POPE'S CHILDREN WAR RELIEF".

DREN WAR RELIEF". Misses Benziger sta obiskali špitalsko begunsko taborišče in se podrobno seznanili s trpljenjem slovenskih beguncev. Na strani 210, v 39. poglavju: "ENLIGHTENING FACTS ABOUT CARINTHIA" in na strani 219 istega poglavja: "A NEW WORD: SLOVENES"; v slikah in podrobnem poročilu, Miss Benziger odkrije svetlo zlobo jugoslovanskih komunistov, ravnanje angleških Judežev, predajo slovenskih borcev Titu, pridnost slovenskih beguncev po taboriščih, posebno nadrobno opiše delo dr. Franceta Blatnika in slovenskih salezijancev...

Misses Marieli & Rita Benziger sta tudi obiskali škofa Gregorija Rožmana v Celovcu, se seznanili z njegovo konfinacijo. S pretresljivim občutkom in z globokim občudovanjem prikaže pisateljica trpljenje in veličino ljubljanskega škofa-begunca. Ta zgodovinski obisk pri škofu Rožmanu je dokumentarno vklesan v tej knjigi. Miss Benziger našteva številke o zaprtih in pomorjenih slovenskih duhovnikov in ljubljanskih bogoslovcev, ki jima jih je zaupal škof Rožman ob priliki tega sestanka.

Na strani 156 stoji zapisano: "...Thirty-one of his priests were killed without a trial in court. Twenty-eight theological students were massacred..." Na strani 155 pa beremo: "Bishop Rožman, who knew and loved America and had often been in the States, was condemned to 18 years of hard labor by Tito. Tito fully intended to get this man..."

Prepričan sem, da bi vsi od 28 pomorjenih ljubljanskih bogoslovcev bili danes živi, če bi bili poslušali škofa Gregorija Rožmana! Nepokorščina predstojnikom se vedno maščuje!

Knjigo "ECHOES ACROSS THE ALPS" priporočam vseh slovenski javnosti, posebno še slovenskim beguncem, ki so čakali na boljšo usodo v Špitalu ali po drugih DP "ja-gerjih".

Podpirajte slovenske
trgovce!

KANADSKA DOMOVINA

Odmevi s prerije

LETHBRIDGE, Alta. — Naša slovenska srenja tule šteje nekako 100 ljudi. Smo mirna sorta in med nami se ne dogaja kaj prida zanimivega. Delo, dom, poredka srečanja, navadno ob kakih posebnih dogodkih.

V postu in na jesen nas navadno obišče in združi slovenski misijonar. To pot nas je obiskal mlad novomašnik g. Tine Batič, kaplan iz Toronta. Njegov prvi obisk zahodne Kanade je bil njemu in nam prijetna sprememba. Ko se je pojavil zamišljeno resen in so ga naši pevci pozdravili z znano slovensko pesmijo "Novomašnik bod" pozdravljen, se mu je lice spremenilo v presenečenje, nam pa obudilo spomine na nove maše doma, ko je navadno cela dekanija imela ob novi maši in njenih običajih kar cel, sicer redek praznik. Ponos so kazali fantje s številnimi mlaji, okrašena cerkev je izražala zahvalo in veselje deklet, ker se je eden mladih iz fare odločil za težko in odgovorno duhovniško pot. Lepi in grenki spomini!

G. Tine Batič se je seve takoj in zlahka življal v našo skupnost, nas olajšal grehov, nam res lepo in prisrčno pridigal in veselo pel. Cerkvenemu delu je sledil domač seštanek v dvorani, kjer smo se bližje spoznali z mladim misijonarjem. Veseli smo ga bili in upamo, da nas bo še obiskal!

Pomladni meseci so brž minili in smo v zadnji tretjini junija. Več godovnikov imamo tukaj ta mesec. Doma so rekli, da je sv. Anton vseh zaljubljenih patron. Da je bil doma res čaščen in upoštevan, pričajo naši srenjčani, ki so jim verni starši nadeli ime tega svetnika. Med nami imamo kar 3 Tonete in 5 Tončk, ki pa vsi sicer ne godujejo, ta mesec. Nekateri pa so. Gospa Antonija Hribar — za nas tule Hribarjeva mama — so praznovali letos god 88-ič, torej so najstarejša slovenska meščanka tule. Spadajo torej v grupo najstarejših v našem mestecu Lethbridge. Zadnje leto se jim je zdravje nekaj krhalo in skoraj celo leto so bili v bolnici. Pa trdne slovenske korenine tudi bolezen ne spodreže zlepa. Te dni so se vrnili na hčerkin dom, boljšega zdravja in budnega duha v dobro oskrbo. Vsemu v srenji in dogodkom v svetu slede z bistrim zanimanjem. Mi vsi tule pa jim iz srca želimo še mnogo rojstnih obletic. Bog Vas živi, Hribarjeva mama!

Tudi našim fantom in možem se kopičijo leta. Mnoga niso preveč pomembna, če pa se jih nekomu nabere na okroglo število, je pa nekaj bolj važnega. Vsak si želi izmakniti resničnosti nabranih let, pa je otepanje zaman. Bog ima svoj koledar in v njem je zapisano, da je te dni preteklo g. Tonetu Dimniku 60 let. Malo se je namrdnil, ko sem mu voščil, češ "vkljub voščilom sem še mlad."

Toneta sem prvič srečal v koroškem begunskem taborišču. Rojen je bil in rasel na pragu Ljubljane, v narodno zavedni, versko trdni in številni družini. Bil je domobranec in po vojni z družino zapustil dom. V taborišču je

poleg dela tudi pel v pevskem društvu, igral pri taboriščni godbi in s tem doživljal vsaj malo pestrosti v monotonem taboriščnem življenju. Po štirih letih domovanja v barakah nas je skupna pot usmerila v Kanado.

Iz Evrope smo odpili z isto ladjo Scythio. Nekega dne mi je sopotnik veselo dejal: "Naša ladja ima pa kar ducat dimnikov. Iz treh na krovu puha dim, na krovu je pa še 9 živih Dimnikov." Vsem je bilo nekako težko zapustiti Evropo neznanemu naproti. Vsak je nekako skrival svoje misli, v nas vseh pa je bilo porojeno novo upanje. Tudi Tone je bil nekako tih na ladji. Tih. Fant z oddanim srcem... Dekle Ivanka Matetova je bila v Montrealu, kamor so jo poslali s skupino slovenskih deklet kot pomočnice h kanadskim družinam.

Naš transport se je ustavil v Južni Alberti v Lethbridgu, kamor smo bili poslani na delo na polja sladkorne pese. Kasneje se mu je po izteku delavne pogodbe pridružila Ivanka tule, obema se je izpolnilo upanje združitve, poročila sta se in "pridelala" tekom let lepo družino: tri fante in troje deklet, vse izračunano na pare, še jima je rodilo. Za skrbna starša velika in odgovorna naloga. Delo, skrbi ob doraščanju in vzreju otrok. Vse se jima je izteklo lepo in drug za drugim so otroci odšli, le Miha, ki je vprav tole pomlad končal univerzitetne študije, je še doma z njima.

Delo in skrbi za doraščajočo družino niso priklenile Ivanke in Toneta samo na dom. Oba sta pridna delavca na cerkvenem polju, oba člana slovenskega in angleškega pevskega zbora in v pomoč vsakomur, ki pomoč potrebuje. Cela družina se je miselno zbrala ob očetovem jubileju in voščila vso srečo skrbnemu očetu — njim pa se pridružujemo tudi mi slovenski srenjčani in mu kar s pesmijo želimo "kol'kor kapljice, tol'ko let..."

Zdaj pa še o Ivanki nekaj besedi. Ona je naš "cerkveni tajnik". Za vsakokratni obisk misijonarjev se slovensko torontsko vodstvo obrne nanjo, da ob vsem skrbnem delu za družino organizira in pripravi vse potrebno za misijonarjev obisk v cerkvi in dvorani, nas vse obvesti o datumu in urah misijona, poprosi želimo še mnogo rojstnih obletic. Bog Vas živi, Hribarjeva mama!

Res skrbno in zanesljivo opravlja to delo že menda vsa leta, seve ji le sem in tja kdo vskoči za malenkostno pomoč. Bo prav če ji po tolikih letih tega nesebičnega dela izrečem v imenu nas vseh toplo zahvalo in vem, da je brez volitev soglasno izvoljena še za vso prihodnjo dobo...

Znanecem po svetu lepe pozdrave iz sončne Alberte, ki pa se letos kar ne more dovoljno ogreti.

Pak

Če še niste naročnik Ameriške Domovine, postanite še danes!

XII. Slovenski dan v Kanadi

XII. SLOVENSKI DAN V KANADI

bo kot vsako leto zadnje nedeljo v mesecu juliju 1981 na Slovenskem letovišču.

Dopoldne ob 11. uri pri kapelici brezjanske Marije Pomagaj sv. maša za vse žive in mrtve Slovence.

Po maši kosilo. V Baragovem domu bo pripravljeno vse potrebno za lačne in žeje.

Ob dveh popoldne se začne pred kapelico kulturni program.

Dan bo posvečen slovenskim materam.

Slavnostni govor bo imela ga. Helena Golob-Ambrožič.

V program bo vključena slovenska pesem, folklor in še kaj.

Na sejmu bo slovenska beseda v knjigi.

"Le vkup, le vkup, slovenska kri," da bomo skupaj praznovali praznik slovenstva v nedeljo, 26. julija 1981.

Kliče in vabi

Kanadsko-slovenski svet

Razne zanimivosti iz ljubljanskih časopisov

Zimske počitnice

LUBLJANA — V prihodnjem šolskem letu bodo zimske počitnice daljše za en teden. Počitnice bodo trajale torej tri tedne. Sklep velja samo za osnovne šole, pričakuje pa, da bodo tudi srednje šole ravnale isto. Republiški komite za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo še ni odločil o tem, kako nadomestiti teden dni pouka. Računajo, da bodo s podaljšanjem zimskih počitnic prihranili precej energije.

Jedrsko elektrarna v Krškem

KRSKO — Novembra letos pričakuje otvoritev prve jedrske elektrarne v SFRJ. V nedavni razpravi na seji skupščine občine Krško, je direktor elektrarne Janez Dular trdil, da je objekt varen. Nerešeno vprašanje je, kako hraniti radioaktivne odpadke. V skupščini so predlagali, naj bi jedrsko elektrarno poimenovali po Josipu Brozu Titu, ki je položil temeljni kamen

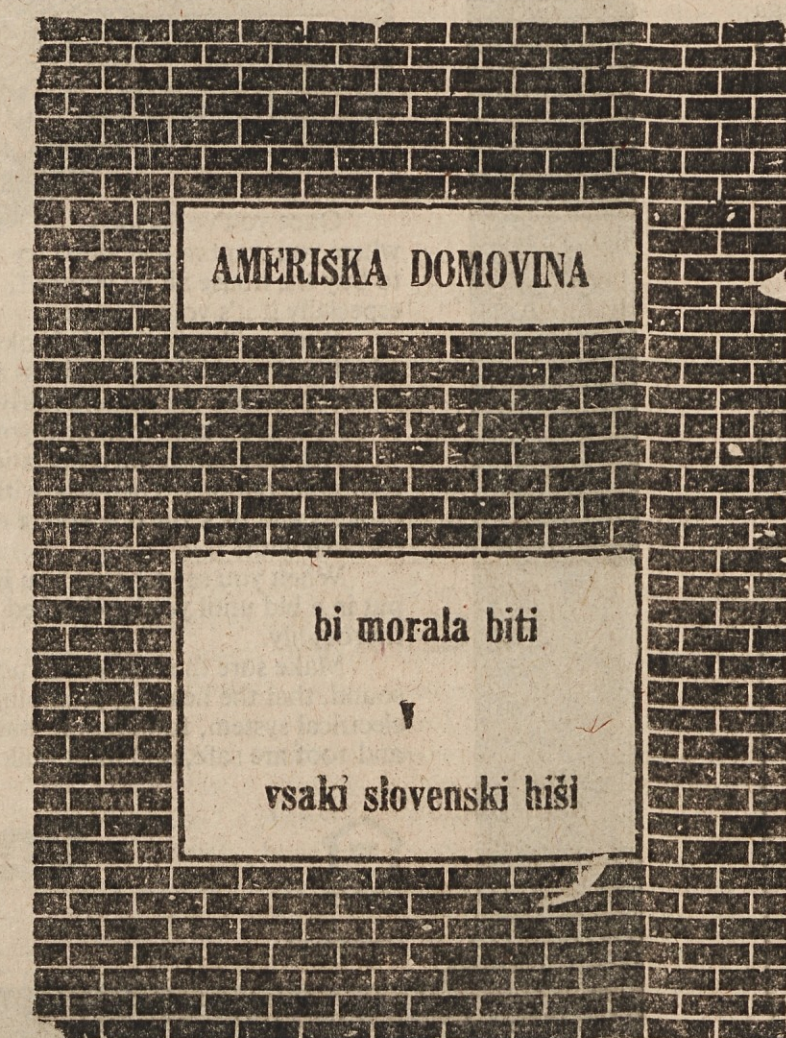
zanjo pred 7 leti.

Dobra letina hmelja

ZALEC — V Savinjski dolini menijo, da bo letošnja letina hmelja prav dobra, čeprav ne rekordna, kakršna je bila lani. Na 2200 hektarih nasadov se je hmelj povzpел 6 metrov visoko. Pridelek suhih kobulic bo letos obilen. ni pa mogoče ponoviti lanskih rekordnih 3000 ton, pravijo hmeljarji.

Jagnjeta na Vremščici

SENOŽEČE — Največja čreda ovac v Sloveniji je na Vremščici, kjer jih je 4000. V Sloveniji jih je vsega skupaj 27.000. Poleg osnovne črede 750 ovac na Vremščici je še okrog 3000 jagnčkov, ki so jih kupili v Črni gori. Ko bodo jagnčki težki od 40 do 45 kilogramov, bodo potovali v tuje, v izvoz. V sežanski občini so se odločili za ovčerejo predvsem zaradi hektarov površin, planjave, ki so bili doslej neizkoriščeni in nepokoseni.

Triglavska severna stena

ALJAŽEV DOM V VRATIH — Tisti planinci, ki gredo na teme očaka Triglava po uhojenih planinskih, zavaranjih poteh, se lahko pred Aljaževim domom nagledajo plezalnih smeri v severni triglavske steni. Jeseničan Franc Dolinšek, ki je pred 20 leti naredil pano s sliko stene, je nedavno osvežil barve in na novo potegnil plezalne smeri. Tem je dodal še tri nove v Sfinji.

Potresni sunki

LJUBLJANA — V nedeljo, 28. junija, ob 7.16 uri je zajel pretežni del Slovenije potres, ki je imel moč 5 do 5 in pol stopnje po Mercallijevi lestvici (3.7 stopnje po Richtertjevi). Najbolj so ga občutili prebivalci postojanskega območja, saj je bil epicenter ob reškem prelomu na širšem predelu Pivke. Večje gmotne škode ali človeških žrtv ni bilo.

Prva islamska molilnica

LJUBLJANA — Pred tedni so odprli v Grablovičevi ulici 14 v tem mestu prostore, ki jih bodo pripadniki muslimanske vere uporabljali za verske obrede in druge, s tem povezane dejavnosti. Slovesnosti so se udeležili predstavniki drugih verskih skupnosti in seveda predstavniki slovenske vlade. V Ljubljano je prišel tudi poglavar muslimanske verske skupnosti v SFRJ reis-ul-ulema hadži Naim Hadžiabdić.

Nov prizidek hotela Lek

KRANJSKA GORA — Pri hotelu Lek so odprli nov prizidek, v katerem je 90 novih postelj. Hotel Lek ima torej na razpolago 180 postelj. V novem prizidku je tudi prireditvena dvorana, v kateri je 200 sedežev. Gradnja je stala 1.5 milijona dolarjev.

V Sloveniji so umrli:

1. junija:
Ljubljana: Mirko Kovačič, Ana Mercina roj. Hub-scher, Ivan Derganc, Avgusta Lukner, Leopold Kerne, solunski borec, Marja Lapajne, Cene Jeršek, Leni Herfort roj. Dimnik, Metod Kramar;
Koper: Avgust Primožič; Vižmarje: Rozalija Trobec roj. Čizman;
Duplje: Ana Škrjanc roj. Orehar;
Črnuče: Angela Bedenk roj. Mušič;
Dolenja vas: Stane Pahulje; škofja Loka: Zlata Jeras; Bizeljsko: Ivan Kolar; Ravne na Koroškem: Jožica Radušnik roj. Suligoj; Zahenbereg: Avgusta Bele; Velenje: Stefan Rojnik; Celje: Zdenko Golob.

2. junija:

Ljubljana: Marjan Matjačić, Marica Jager-Kumar, Nataša Smole, Ludvik Skok; Vrhpolje pri Kamniku: Franc Burja;
Zajčlje: Jože Mlakar; Trst: Milka Gerdol roj. Kosovel;
Kranj: Zorica Ivnik roj. Oblak;
Jesenice: Dejan Svetlin; Sentvid pri Grobelnem: Stefka Dekleva roj. Ratej;
Dobračeva pri Zireh: Jože Seljak;
Lendava: Viljem Gorenc;

Maribor: Marija Rozman, Ignac Skočer.

3. junija:

Ljubljana: Natalija Menard, Marija Šteblaj roj. Debevc, Franciška Magister roj. Il-nikar, Ivan Zupančič;
Celje: Emilija Mozetič, Jože Dernovšek;
Izola: Stojan Šurina;
Ledina pri Sevnici: Andrej Kuzinc;
Maribor: Alojzija Jerenko; Laško: Bogdan Deželak; Šentilj: Jože Germ; Kranj: Jana Sušnik; Sedraž: Ivan Repše; Velika Loka pri Višnji gori: Marija Zupančič; Smihel pri Žužemberku: Rafael Kastelic;
Kamnik: Anica Plevel.

vanje za tri najbolj koristne dejavnosti za ohranitev čvrstosti in zdravja telesa.

Kupujte pri trgovcih, ki oglašujejo v tem listu! Svoji k svojim!

Ob 15. obletnici, odkar je umrl naš dobri soprog, oče in brat

John Saurich

Izdihnil je svoje plemenito dušo dne 14. julija 1966

Kako pozabiti to gomilo, kjer tvoje blago spi srce, ki vsem nam vdano bilo, naj bo zdajnega je dne.

Pri Bogu srečen Ti prebivaj, po letih zemškega gorja v raju večno srečo uživaj, naj bo lepo ti vrh zvezd!

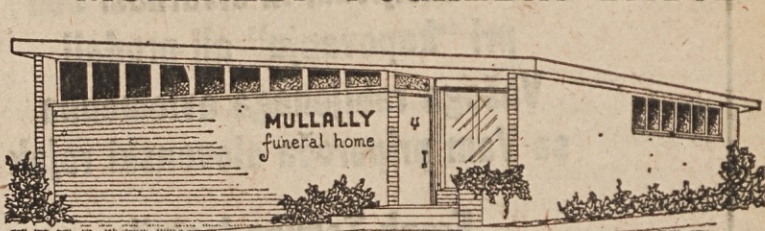
Zalujoci:

soproga Mary
sinova John in Joe
hčerki Mary Jane Jusek
in Ursula Zebkar
vnuki in vnukinje ter ostalo sorodstvo
Cleveland, O., 15. julija 1981.

Čvrsto in zdravo telo

Predsedniški svet za telesno čvrstost in šport je označil tekanje, kolesarjenje in pla-

MULLALLY POGREBNI ZAVOD

Nahaja se med Memorial Shoreway in Lake Shore Blvd.
365 E. 156th St. KE 1-9411

★ Vse predpriprave v naši posebni privatni sobi.
★ Vera, narodnost in privatni običaji upoštevani.
★ Parkirni prostor. Zračevalni sistem.

24 urna ambulančna posługa in aparat za vdihavanje kisika.

NEW ENLARGED & REVISED EDITION!

SLOVENIAN INTERNATIONAL COOKBOOK

WOMEN'S GLORY - THE KITCHEN

To order, send \$6.00 including postage per copy to:

Slovenian Women's Union

431 N. Chicago Street — Joliet, Ill. 60432

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44113

Moj novi naslov:

MOJE IME:

Moj stari naslov:

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

ANDREJ KOBALA

SVETOVNI POPOTNIK
PRIPOVEDUJE

19. maja. Zjutraj sem se zbudil šele ob devetih. Gospodinja mi je povedala, da je Rovtihar odšel v Cerkno, da po ovinkih domačim sporoči, da sem srečno prišel do njih. Ob deseti uri se je že vrnil; hoditi je moral najmanj tri ure. Povedal mi je, da je mojemu očetu sporočil, a da nobeden domačih ne more priti k meni, ker so vsi zastraženi pri Hramšarju kakor tudi pri Oglarju (pri sestri). Italijani so pričakovali, da se bom skrivaj vrnil domov.

Rovtihar mi je rekel, da je mojo fotografijo videl v časopisu, katerega so mu pokazali v trgovini pri Kobalovih na Mostu v Cerknem; torej ve vsak karabinjer v okolici za moje ime in me pozna po sliki. Ves dan sem čakal, da bi kdo prišel od doma. Šele ob šestih se je prikazal sosed, po imenu Drešek (Štefan Rutar).

Povedal je, da nobeden ne more priti, da bi prinesel obleko in kaj denarja. On sam se je s konjem in vozom ter s furlanko (sekiro) za pasom odpeljal iz Cerkna, kot da gre na delo v Podjeleneh. Dobri sosed me je objel, mi čestital, da sem ušel, in me prosil, naj se varujem. Dal mi

je nekaj svojega denarja in se hitro poslovil, da bo doma pred nočjo.

Eno obleko in nekaj spodnjega perila so mi dali Rovtiharjevi. Tako sem se preoblečen napotil ob devetih zvečer v temi proti meji. Brv čez naraslo Idrijco sem preplezal in v temi na drugem bregu reke nadaljeval pot proti cesti. Po opazovanju sem kolikor mogoče hitro preskočil cesto, nato pa navzgor v hrib.

To je bila najbolj težavna pot. Po ozki nepoznani dolinici je vodila steza navzgor. V temi, zadevajoč se ob grmičevje in napenjajoč ušesa, da bi slišal morebitne stopinje, sem postal zbežan, kot da me je zapuščal razum. Nenadno sem zaslišal pred seboj šum. Bil je le veter v suhem listju ob stezi, a meni se je zatrdno zdelo, da so človeške stopinje. Postal sem in slonel na skali ob cesti, se stisnil in poslušal kake pol ure. Zazdelo se mi je, da slišim stopinje okoli sebe, kakor da je nekdo tekkel od steze spredaj in obkrožil pot do steze od zadaj. Začutil sem popolnoma brez potrebe, ker je vse bilo plod domišljije, da po stezi ne smem več.

Brez pomisleka sem začel plezati po strmi skali od desne strani steze navzgor. Rajši

bi se ubil v skalovju, kot da spet padem v njih roke. Bil sem prepričan, da so me na stezi obkrožili. Ne vem, kako visoko sem plezal, a do vrha skalnatega hriba je moralo biti kakke tri ure. Bil sem na vrhu slemen s prepadi na obeh straneh, katerih seveda nisem videl, a noge so jih občutile. Po poti iz Rovt do meje bi ne smelo biti več kot dve uri, a meni se je zdelo, da sem hodil že vso noč.

Teren na višini je polagoma postajal ravnejši in vrh slemen širši. Dosegel sem obširen pašnik. Mesec je vzhajal in videl sem obrise gorovja. Ustrašil sem se, ko sem v daljavi zagledal koničasti Porezen in pod njim v globini rojstvo vas Cerkno. Kako sem se varal! Hodil sem v napačno smer, skoraj proč od meje. Na vzhodu se je že daniło, jaz pa sem bil še najmanj pol ure od demarkacijske črte.

Tolažba pa je bila v tem, da sem zdaj vedel točno, kje sem. Še enkrat sem se ozrl na Cerkno, ki je bilo v daljavi kot greda lučk; nato sem se usmeril proti vzhodu. Pri Slamovškem vrhu sem naletel na kolovoz. Nič več nisem hotel iti skozi gozdovje; tekkel sem kar po tej poti mimo Stotnika in Matora, kjer mi je bilo vse poznano.

Kmalu sem bil v bližini mejne žice. Odtod pa prav počasi naprej. Vsakih pet do deset korakov sem postal, ker bi tod lahko vsak trenutek naletel na stražo. Gosta megle, najboljše kritje, mi je pomagala. Bil je še skoraj dan, ko sem nenadoma zagledal pred seboj žico, ki je bila izven gozda. Približal sem se ji pripognjen, se pripognil še bolj in že sem bil na drugi strani. Počasi sem prekoračil travnik in skoraj brez sape legel pred zidanim znamenjem, le kakih sto metrov od meje.

Nekaj sto korakov pod znamenjem je iz cerkve Nove Oselice zazvonilo sveto jutro. Veličastja v srcu bi ne mogel popisati. Odkril sem se: molil bi in vriskal, vse obenem. Ob žici le sto korakov proč sem videl italijansko patroljo, ki je naglo stopala, a prehitel sem jo.

Mlada gospodinja v Novi Oselici je že imela pripravljen zajtrk, ko sem vstopil. Niso me poznali, a brez vprašanja so me povabili, naj prisedem.

Tisto noč so pomnožene straže nad Cerknem ulovile triindvajset ljudi, ki so skušali prekoračiti mejo. To sem izvedel pozneje. Moja mati je ves dan čakala pred hišo ob klancu, ki vodi mimo našega doma z meje, in vsako uro s strahom pričakovala, da bo med stražami ugledala tudi mene.

Obveščevalec, tihotapec
in študent

Vse obenem, a predvsem nekaj stavkov o Cencovih. V Ljubljani sem poiskal njih družino in našel zavetišče. Vincenc Rojce je bil pred vojno naš najbližji sosed, Znidarček, v Cerknem. V detinskih letih sem se vsak dan igral z njegovimi otroki. Ko

je peljal hčerko Mico, srednjo med petimi otroki, je vzel s seboj tudi mene, da se vpiševa v prvi razred ljudske šole. Mica je vso pot bridko jokala, pravzaprav tulila, da noče v nobeno šolo. Kmalu se je šole privadila in sva kot šestletna redno hodila k pouku skupaj, vse do časa, ko je Cenc kmetijo prodal. Žena mu je umrla in z družino se je podal v Ljubljano ter se v mestu zaposlil pri neki zavarovalni družbi.

K prodaji kmetije in preselitvi ga je pregovoril neki Ljubljčan, ki je pred leti ustanovil majhno rudarsko podjetje za iskanje zlata in srebra z jamo v Kolenčevšu, skoraj vrh prelaza, koder vodi cesta iz Cerkna proti Skofiji Loki.

Rude očividno niso našli, čeprav so kopali nekaj let, in podjetje je propadlo. Cenc je pri podjetju sodeloval; mislim, da je bil lastnik podjetja tisti, ki ga je pregovoril k selitvi in mu tudi pomagal do zaposlitve kot agent zavarovalnice.

(Dalje)

FOR SALE
DOUBLE 5-5

Groewood area — 2 finished rooms on 3rd. Close to all public transportation. For details call

INVESTORS REALTY
481-3123 486-4125
(77-79)

FOR RENT

Groewood, close to freeway, 6 rooms & bath. Ask for Bob 486-7975.

(77-80)

HOUSE FOR SALE
BY OWNER
WILLOUGHBY
Beautiful 3 bedroom ranch. In the 90's. Call 942-7811.

(X)

LASTNIK PRODAJA
Hiša v Willoughby. Ranch s 3 spalnicami. V nizkih 90ih. Kličite 942-7811

(X)

Baby Sitter Wanted
For 17 month old baby. 7:30 a.m. to 5 p.m. Call 431-0007.

(77-80)

V NAJEM
4 sobe s kopalnico, zgoraj. Garaža. Odda se eni mirni ali dvema osebam. 6617 Schaefer Ave. Kličite 431-1865.

HELP WANTED
Free room and board, small salary for light duties for elderly lady. Call 731-1916 after 6 p.m.

FOR SALE BY OWNER
St. Mary's Parish. 5 room home with attic & basement. All redecorated. Detached 2 car garage. Call 249-5367.

(77-87)

ACCOUNTING OFFICE
Full time. Will train. Typing required. Must understand Slovenian. Call bet. 9 a.m. and 4 p.m. — 881-5158.

(X)

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St. 431-2088
17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road 531-1235

4 bedroom, 2 1/2 bath Ranch Home on Rt. 20, Geneva. Family room, gas heat, central air cond. 2 fireplaces, finished basement, rec. room, 2 car garage. L shaped living room & dining. Large kitchen, lots of cupboards, electric built-ins. Grapes, berries, fruit trees on approx. 2 acres with extra 3 car garage. Selling for health reasons. 1-466-2767 (77-79)

FOR RENT

2 family home. 5 rooms up and 5 down. E. 76 St. Call 541-2549 after 3 p.m.

(77-80)

HOUSE FOR SALE

Brick, double. Double garage. 15805 Arcade Ave. off E. 156 St. Call 521-6496 ask for Blaz.

(77-80)

HOUSE FOR SALE

Euclid, off Lake Shore — 3 bedroom single. Double attached garage; ideal location near everything. Excellent condition. 731 0773.

(76-79)

APT. FOR RENT

368 E. 149 St. Call 731-8814 between 9 and 5.

(77-80)

HOUSE FOR SALE
IN EUCLID

1 1/2 story. 3 bedrooms. Aluminum sided. 2 car garage. 486-6319. (X)

House for Sale, Euclid
By Owner
Brick, 3 bedroom, 2 baths.
Call 289-3230

INDIAN HILLS
EUCLID

Beat the bank. 12 1/4% assumable, variable mortgage. Beautiful 5 bedroom home in ideal Euclid location. New carpeting. Custom drapes. Recreation room and finished basement, and more. A must to see. In the 60's. Call JoAnn Kaifesh at 951-0480. (X)

FOR RENT

3 rooms, up. All remodeled and new carpeting. Prefer 1 woman only. \$150 with utilities. St. Jerome's parish. 331-7885 (74-77)

FOR SALE BY OWNER

Beautiful brick. 6 rooms with master bedroom; 2 fireplaces, 1 1/2 baths, enclosed rear porch. Nottingham Rd. off Lake Shore Blvd. Call for appointment. Principals only. 731-4702 (77-78)

For Sale
SPECIAL 12% INT.

Plus large savings on closing costs. Brick Colonial off E. 185 St., 3 bedr., 2 car garage, rec. room, fireplaces, & more. \$47,900. MAINLINE REAL ESTATE CORP. (77-79)

Za zanesljivost in slvarnost cen
pri "kupovanju" ali prodaji
Vašega rabljenega avtomobila
se Vam priporoča slovenski rojak

Frank Tominc lastnik

CITY MOTORS

5413 St. Clair Ave. tel. 881-2388

MAPLE HEIGHTS POULTRY & CATERING

17330 Broadway Maple Heights
Naznanjamo, da bomo odslej nudili kompletno postrežbo (catering service) za svatbe, bankete, obitnice in druge družabne prireditve. Za prvovrstno postrežbo prevzamemo popolno odgovornost. Na razpolago vseh vrst perutnine. Se priporočamo:

ANDY HOGEVAR in SINOVI

Tel.: v trgovini MO 3-7733 — na domu MO 2-2912

LET YOUR LIFE INSURANCE
WORK FOR YOU

American Mutual has a new concept which combines your life insurance with an exciting new benefit program. This program includes low interest certificate loans, low interest mortgage loans, scholarships, social activities, and recreational facilities provided by one of the largest Slovenian Fraternal Associations in Ohio. For further information, just complete and mail the below coupon.

To: American Mutual Life Assoc.
6401 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

My date of birth is

Name

Street

City..... State..... Zip.....

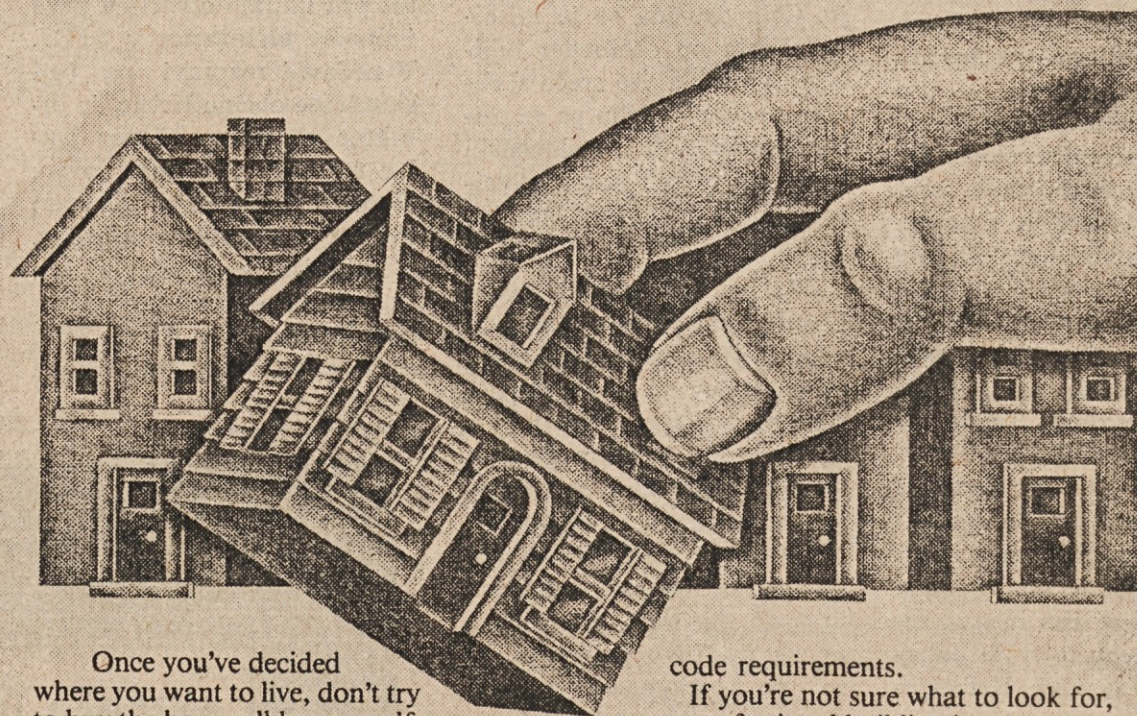
- Potovanja skupinska in
- Nakup ali najetje avtov
- Vseletve sorodnikov
- Dobljanje sorodnikov za obisk
- Denarne nakaznice
- Notarski posli in prevozi
- Davčne prijave

M. A. Travel Service

6516 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103
Phone 431-3500

2.

How to buy a house
Be choosy.

Once you've decided where you want to live, don't try to buy the house all by yourself, especially if it's your first one.

Work with a reputable broker. One who has an established business and a solid reputation for dealing fairly. (It pays to have a good lawyer to help you, too.) Ask neighborhood associations for recommendations. Then talk with several brokers' and pick the one you're most comfortable with.

When you see a house you like, don't put in a bid until you've checked it out thoroughly.

Make sure the house is structurally sound, that the heating, plumbing, electrical system, foundation, basement, and roof are safe, and meet building

code requirements.

If you're not sure what to look for, use a professional building inspector. Your city's Building Inspection Department will help you locate one. The money spent to check out a home could be a wise investment.

At Central Bank, we can provide you with mortgage loans — Conventional, FHA and VA — home improvement and personal loans. We can also help you with small business loans and a variety of commercial services. Plus Individual Retirement Accounts, checking accounts and auto loans.

Central Bank is more than just a place to put your savings. We're here to serve you. And if we can help you reach your goals, we will.

A Central Bank

Central Bank

Member FDIC